

Cinci femei anarhiste din America Latină

2016

Femei inspirate din dragoste și ură. Din dragoste pentru căutarea unei societăți mai libere, egalitare și juste. Din ură pentru un sistem capitalist inuman, care în fiecare zi ne ia puterile, lasându-ne apatici, insensibili și nepăsători, pentru ca astfel să nu ducem o luptă împotriva lui.

Aceste femei au îndrăznit să conteste ordinea existentă în țările unde locuiau; anarhiste fără îndoială, au luptat pentru idealurile lor, deoarece știau că, chiar dacă ar fi murit luptând sau nu ar fi reușit să stabilească anarhismul prin luptele purtate împotriva oponenților, acestea vor avea recompensa de a nu îngenuchea în fața opresorilor.

I. Juana

Juana Roco Buela s-a născut în 1889 în Madrid și a trăit între Buenos Aires și Montevideo, unde s-a alăturat mișcării anarhiste fiind redactor de reviste anarhiste și feministe. A creat, împreună cu Virginia Bolten, Teresa Caporaletti și Maria Collazo, centrul anarho-feminist în Buenos Aires, educând și organizând muncitorii(ile). Personaj important al anarho-sindicalismului argentinian, a organizat în 1907 demonstrația de 1 mai împreună cu FORA.

În același an, Juana și anarhista uruguaiană Maria Collazo au fost oratoare pentru mișcarea împotriva creșterii chirii și evacuărilor organizată de către Comitetul de Grevă a Chiriașilor, cu 100.000 membrii, care a fost sever reprimată.

De asemenea, a scris un volum de memorii înregistrând campaniile de agitație în solidaritate cu Francisco Ferrer în 1909. După ce a ținut un discurs înflăcărat în favoarea lui Ferrer, mulțimea a luat cu asalt forțele de poliție, acestea ucigând mai mulți manifestanți. Tot în 1909, cu Virginia Bolten și Maria Collazo, pun bazele ziarului anarhist "La Nueva Senda" și a Centrului de Studii Sociale Argentinieni cu ziarul său "Nuestra Tribuna", prima publicație anarhistă de caracter internațional. Cu activitate intensă de militant, Juana a murit la vârsta de 80 de ani în Argentina.

II. Margarita

Prin luptă și sub represiune teribilă, influența ideilor anarhiste ale lui Magon și ale tovarășilor lui (Ricardo Flores Magon, care a participat în revoluția mexicană în 1910) se extindea cu tot mai multă forță în mijlocul țăranilor și a muncitorilor din nordul Mexicului și sudul Californiei, la fel cum în sud avea loc rebeliunea zapatistă. La începutul lui 1911, una din persoanele responsabile de contactul între luptătorii libertari ce se identificau cu Magon era o femeie: Margarita Ortega.

Riscanta sarcină era să traverseze liniile inamice și să ghideze grupurile care transportau arme, alimente și medicamente pentru grupările armate ascunse în munți sau camuflate în orașe și sate. Era admirată pentru vitejia sa în luptă și abilitatea de călăreț, care i-a permis să scape cu viață din multe ambuscade.

Povestea Margaritha Ortega apărea în cântecele populare mexicane și era foarte cunoscută printre revoluționari. Cu toate că provenea dintr-o familie înzestrată, s-a preocupat timpuriu de soarta muncitorilor(elor), a proscrisilor și a victimelor nedreptății sociale. Familia sa – care aspira să facă parte din burghezia înstărită – nu doar au respins ideile fiicei, după cum se vede și în melodii, ci îi condamna și ura purtarea. Ulterior s-a căsătorit, având o fiică pe care a numit-o Rosaura, în a cărei copilării mama a fost legată de mișcarea anarhistă a lui Flores Magon.

A desfășurat de la început activități organizate, ceea ce i-a câștigat încrederea grupurilor clandestine. Dar, pe măsură ce se apropia sfârșitul dictaturii lui Porfirio Diaz, lupta devenea din ce în ce mai dură. La începutul lui 1911, cu câteva luni înainte de căderea dictaturii, Margarita – după cum spunea Magon-i-a propus soțului să meargă împreună să lupte în gherilă: "Eu te iubesc, dar îi iubesc și pe toți cei(cele) care suferă și pentru care lupt și îmi risc viața. Nu vreau să mai văd oameni care își dau forța, sănătatea, inteligența, viitorul pentru a-i îmbogăți pe burghezi; nu vreau ca omul să fie guvernat de om?"-i-a spus soțului, acesta a refuzat. Apoi Margarita i-a vorbit fiicei sale, Rosaura Gortari: "Și tu, fata mea, ești dispusă să mi te alături sau vrei să rămâi cu familia?". Rosaura s-a alăturat mamei sale și împreună au făcut parte din gruparea armată.

În octombrie 1913, Gallegos a fost responsabil pentru monitorizarea frontierei, reușind să pună mâna pe anarhiști. Margarita a fost înmănată trupelor dictatorului Huerta într-un câmp aproape de Mexicali. Supusă torturii pentru a da informații despre anarhiștii ce luptau contra dictaturii, Margarita

a menținut tăcerea. Timp de patru zile au obligat-o să stea în picioare, iar când cădea, o ridicau cu lovituri cu patul puștilor. În fața tăcerii, în dimineața de 24 noiembrie au împuscat-o, lăsându-i corpul în deșert.

III. Maria

Maria Lacerda de Moura s-a născut pe 16 mai 1887, în Minas Gerais, Brazilia. Susținea o poziție libertară pentru femei când, de exemplu, a cerut mamei soldaților care urmau să participe în al 2-lea război mondial, în lupta împotriva trupelor naziste, să nu își lase copiii să se înroleze în armată; mai susținea că votul nu înseamnă nici un fel de emancipație pentru femei și că maternitatea e o alegere liberă, nu o impunere.

A fost profesoară la școala primară din Barbacena, Minas Gerais, văzând în educație un instrument de transformare socială și promovând pedagogia libertară a lui Francisco Ferrer. Ca educator, a participat la campaniile de alfabetizare a adulților fondând Liga Împotriva Analfabetismului. Mutându-se în Sao Paulo în 1921, a început să dea ore particulare, poziționându-se împotriva inițiativelor oficiale de învățământ și a colaborat cu presa anarhistă fondând revista *Renascença* în 1923. Din 1926 a locuit într-o comunitate din Guararema, Sao Paulo formată din oponenți ai primului război mondial care s-au unit lângă râul Paraíba unde să poată trăi în libertate, fără ierarhii. Comunitatea s-a destrămat odată cu represiunea guvernului Getulio Vargas în 1935. După destrămarea acesteia, Maria se întoarce în Barbacena continuând să fie profesoară.

Câteva cărți scrise de Maria Lacerda de Moura: "Despre educație", "Lección de pedagogie", "Clerul și Statul", "Religia iubirii și a frumuseții".

A murit pe 20 martie 1945 în Rio de Janeiro.

IV. Espertirina

Născută în Lajeado, Espertirina, născută în 1902, a fost cea mai mică dintre surorile Martins. Împreună cu surorile Eulina, Dulcina și Virginia și frații Nino, Henrique și Armando, cumnații Djalma Fetterman și Zenon de Almeida, participă activ în mișcările muncitorești și anarhiste. A fost eleva Școlii Moderne fondate de Malvina Tavares, unde și-a cunoscut și viitorul soț, Artur Fabiao Carneiro.

La doar 15 ani, în ianuarie 1917, a cărat bomba pe care Djalma Fetterman a aruncat-o în Brigada Militară. Confruntarea a avut loc în timpul funeraliilor unui muncitor ucis de represiune. Espertirina a ținut bomba într-un buchet de flori. Câteva luni mai târziu s-a declanșat greva generală, cunoscută sub numele de "Războiul cu brațele încrucișate", care a paralizat Porto Alegre și alte orașe, unde Espertirina și familia sa au participat activ.

Potrivit rapoartelor nepotul său Marat Martins: „El a trăit cu Eulina sora, soția lui Zenon Almeida în Rio Grande, unde a participat la mitinguri, demonstrații și marșuri, inclusiv o întâlnire sângeroasă cu forțele de represiune. Împreună cu Zenon a printat broșuri și ziare revoluționare, distribuindu-le în fabrici și cartiere muncitorești.

V. Elvira

Elvira Boni s-a născut în Sao Paulo și a început să muncească la vârsta de 12 ani ca ucenic de croitorie, întâi fără a primi salariu ca apoi să primească 10 mii de reis pe lună. În acea perioadă, 1911-1912, ziua de muncă începea la ora 8 și se termina la 19; alții se prelungea până la ora 20 și 22. Scrisa frecvent pentru ziarul "Muncitorul" începând cu anul 1912.

Treptat, Elvira s-a format profesional ca și croitoreasă și a început să aibe mai mult contact cu ziarele muncitorești și anarhiste. Motivată de anarho-sindicalism, împreună cu alte tovarășe de profesie, creează în mai 1919 Uniunea Croitoarelor, cu sediu în Rio de Janeiro.

Printre celelalte croitorese se numără Elvira Gonçalves de Oliveira, Aida Morais, Isabel Peleteiro, Noemia Lopes și Carmen Ribeiro. Elvirei i-a rămas sarcina de a citi discursul de inaugurare al Uniunii publicat mai apoi de Ziarul Brazilian. Prima acțiune a asociației de croitorese a fost în 1919, când aceasta a declanșat ziua de grevă pentru 8 ore de muncă. Multe și-au pierdut locul de muncă.

Cu toate acestea și în ciuda măsurilor represive, muncitoarele au continuat marșul emancipator, iar la al 3-lea Congres al Muncitorilor, Elvira și Noemia Lopes au reprezentat croitoresele.

Ea a scris piese anarhiste și anti-clericale, puse în scenă de amatori în localurile asociațiilor de muncitori din Rio de Janeiro. Și sora sa, Carolina Boni, participa în mișcarea anarhistă, în special în piesele de teatru și în Liga Anti-clericală. Elvira scria pentru revista Renovacao.

Biblioteca Anarhistă

Cinci femei anarhiste din America Latină
2016

Preluat la 16.12.2022 de la <https://iasromania.wordpress.com/>

ro.theanarchistlibrary.org